

Dosarul nr. 2r-267/19

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (jud. : I. Gorlenco)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. : R. Petrov, N. Bondarenco, S. Pilipenco)

DECIZIE

24 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență :

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Lomanovschii Aurel, Pavlenco Anatolii și Tomac Leonid,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”, intervineint accesoriu Secția de întreținere a Căii Ferate Basarabeasca împotriva lui Lomanovschii Aurel, Pavlenco Anatolii și Tomac Leonid cu privire la încasarea prejudiciului în ordine de regres,

împotriva încheierii din 13 martie 2019 a Curții de Apel Cahul, prin care s-a restituit cererea de apel declarată de Lomanovschii Aurel, Pavlenco Anatolii și Tomac Leonid, din motiv că apelanții nu au îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel,

c o n s t a t ă :

La 17 iunie 2018, Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” s-a adresat în instanța de judecată, cu cerere de chemare în judecată împotriva Lomanovschii Aurel, Pavlenco Anatolii și Tomac Leonid solicitând încasarea prejudiciului în ordine de regres în sumă de 1 362 937, 6 lei.

Prin încheierea din 18 iunie 2018, a fost atras în proces în calitatea de intervineint accesoriu, de partea reclamantului Secția de întreținere a Căii Ferate Basarabeasca.

Prin hotărârea din 15 noiembrie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Central acțiunea depus de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”, a fost admisă,

S-a încasat în mod solidar de la Lomanovschii Aurel, Pavlenco Anatolii și Tomac Leonid în beneficiul Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” suma de 1 362 937, 6 lei cu titlu de prejudiciu în ordine de regres.

S-a încasat în mod solidar de la Lomanovschii Aurel, Pavlenco Anatolii și Tomac Leonid în beneficiul statului suma de 40 888, 12 lei cu titlu de cheltuieli de plata taxei de stat.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 13 decembrie 2018, Lomanovschii Aurel, Pavlenco Anatolii și Tomac Leonid au declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 15 noiembrie 2018 a Judecătorei Cahul, sediul Central.

Prin încheierea din 24 ianuarie 2019 a Curții de Apel Cahul, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Lomanovschii Aurel, Pavlenco Anatolii și Tomac Leonid și s-a comunicat apelanților despre necesitatea depunerii unei cereri suplimentare de apel, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care își întemeiază apelul și prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 30666,09 lei, stabilindu-le un termen de 20 zile, din data primirii încheierii. S-a explicat apelanților că în cazul în care nu vor fi lichidate neajunsurile în termen, cererea de apel va fi restituită.

La 1 februarie 2019, apelanții au depus cererea de apel motivată.

Totodată, apelanții Lomanovschii Aurel, Pavlenco Anatolii și Tomac Leonid invocând starea materială grea în temeiul art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă au solicitat scutirea parțială de la plata taxei de stat, anexând dovada achitării taxei de stat în mărime de 1000 de lei, pentru fiecare apelant.

Prin încheierea din 7 februarie 2019, a Curții de Apel Cahul, s-a admis parțial cererea apelanților Lomanovschii Aurel, Pavlenco Anatolii și Tomac Leonid privind scutirea parțială de la plata taxei de stat la depunerea apelului.

S-au scutit parțial apelanții Lomanovschii Aurel, Pavlenco Anatolii și Tomac Leonid de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, stabilindu-se spre plată taxa de stat în mărime de 3000 de lei, stabilindu-le un termen de 10 zile, din data primirii încheierii, pentru prezentarea dovezii achitării plății taxei de stat.

Prin încheierea din 13 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit apelul declarat de Lomanovschii Aurel, Pavlenco Anatolii și Tomac Leonid din motiv că apelanții nu au îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel.

La 29 martie 2019, Lomanovschii Aurel, Pavlenco Anatolii și Tomac Leonid au declarat recurs împotriva încheierii din 13 martie 2019 a Curții de Apel Cahul, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate și restituirea pricinii spre judecare.

În motivare, au reiterat că nu sunt de acord cu încheierea instanței de apel. Este contrară art. 20 din Constituție, art. 5 din Codul de procedură civilă.

Recurenții consideră că în situația în care au achitat suma de 3000 de lei până la solicitarea scutirii de restul sumei, obligarea la achitarea a încă 3000 de lei, încalcă principiul egalității armelor participanților al proces, în situația în care reclamantul a fost scutiți integral de la achitarea taxei de stat la depunere cererii de chemare în judecată.

Dispozitivul încheierii din 7 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău nu este clar și anume faptul dacă apelanții urmează să achite fiecare câte 3000 de lei sau toți împreună.

Recurenții consideră că prin soluția emisă instanța a îngădit accesul liber la justiție al apelanților, astfel, fiind încălcate prevederile art.6 al Convenției CtEDO, art. 20, 54 din Constituția Republicii Moldova.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs constată că Curtea de Apel Cahul a emis încheierea la 13 martie 2019.

Potrivit prevederilor art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit avizelor de recepție, recurenții au recepționat încheierea instanței de apel la 21 martie 2019 și respectiv 22 martie 2019 (f.d.18-20).

Cererea de recurs a fost declarată la 29 martie 2019, respectiv în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.426 alin. (2) și (3) din Codul de procedura civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă.

Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit.a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii din următoarele considerente.

Potrivit materialele dosarului rezultă că instanța de apel prin încheierea din 7 februarie 2019 a Curții de Apel Cahul a scutit parțial apelanții Lomanovschii Aurel, Pavlenco Anatolii și Tomac Leonid de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, stabilindu-se spre plată taxa de stat în mărime de 3000 de lei, în termen de 10 zile, din data primirii încheierii, pentru prezentarea dovezii achitării plății taxei de stat.

La 13 februarie 2019, instanța a expediat apelanților încheierea din 7 februarie 2019 a Curții de Apel Cahul (f.d. 249 Vol. I)

Potrivit avizelor de recepție anexate la materialele dosarului se atestă că Lomanovschii Aurel, Pavlenco Anatolii și Tomac Leonid au recepționat încheierea instanței de apel din 7 februarie 2019, la 16 februarie 2019 și respectiv 18 februarie 2019 (f.d.3-5).

Așadar, începând cu 19 februarie 2019, apelanții au avut la dispoziție termen de 10 zile, adică până la 28 februarie 2019, termen limită pentru a îndeplini indicațiile instanței.

Art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, stipulează că părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Totodată, și Curtea Europeană a Dreptului Omului a menționat că accesul la justiție trebuie să fie asigurat în mod efectiv și eficace. Principiul accesului liber la justiție implică și respectarea termenelor în care justițiabilii își pot exercita drepturile lor procesuale.

Colegiul reține că apelanții Lomanovschii Aurel, Pavlenco Anatolii și Tomac Leonid nu s-au folosit cu bună credință de drepturile lor procesuale și nu au executat indicațiile date de instanță prin încheierea din 7 februarie 2019.

Or, neprezentând dovada achitării taxei de stat în termenul stabilit, au manifestat o neglijență față de indicațiile instanței, tergiversând intenționat examinarea procesului.

Argumentele recurențelor precum că au fost în imposibilitatea de a executa indicațiile instanței din motiv nu au înțeles conținutul încheierii instanța de recurs îl consideră neîntemeiat și pur declarativ, dispozitivul instanței de apel fiind clar și explicit, comunicându-le apelanților că demersul de scutire de la plata taxei de stat în mărime de 30666, 09 lei se admite parțial, iar apelanții urmează să achite o taxă de stat în mărime de 3000 de lei, în termen de 10 zile din data recepționării încheierii.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța dispune restituirea cererii de apel dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Astfel, neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel în termenul stabilit de instanță, are ca efect pierderea unui drept procedural ce nu a fost exercitat în termenul legal imperativ, fără a aduce atingere dreptului subiectiv civil.

Colegiul reține, că apelanții deși au cunoscut despre încheierea instanței de apel nu s-au conformat în vederea îndeplinirii obligației impuse de instanță până la termenul indicat în încheierea din 7 februarie 2019.

În jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat că comportamentul părților în procesul de judecată este foarte important, întrucât constituie un element obiectiv și de care trebuie să se țină cont pentru a se determina dacă a fost sau nu depășit termenul rezonabil prevăzut de art. 6 par. 1 din Convenție.

Ceea ce li se pretinde părților este o „diligență normală” în cadrul procesului de judecată, având drept scop finalizarea acestuia. Atunci când constată că părțile nu au dat dovadă de o asemenea diligență, acest lucru reprezintă un element obiectiv, în favoarea statului-parte la Convenție.

Prin urmare, la caz în condițiile în care, recurenții nu a prezentat dovada achitării taxei de stat în termen, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă și întemeiată concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel.

În condițiile art.110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 113 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Instanța de recurs notează că instanța de apel, corect a concluzionat despre restituirea cererii de apel declarată de Lomanovschii Aurel, Pavlenco Anatolii și Tomac Leonid, dat fiind faptul că ultimii neîntemeiat nu au înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanță, iar un motiv mai presus de voința lor ce i-ar fi împiedicat să prezinte dovada achitării taxei de stat, nu a existat.

Termenul legal până la care apelanții putea înlătura neajunsurile a fost 28 februarie 2019, însă se conchide că până la acest termen, ultimii nu au achitat de taxa de stat indicată de instanța de apel în încheierea din 7 februarie 2019.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea din 13 martie 2019 a Curții de Apel Cahul.

În conformitate cu art. 427 lit. (a) art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Lomanovschii Aurel, Pavlenco Anatolii și Tomac Leonid.

Se menține încheierea din 13 martie 2019 a Curții de Apel Cahul, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”, intervine în accesoriu Secția de întreținere a Căii Ferate Basarabeasca împotriva lui Lomanovschii Aurel, Pavlenco Anatolii și Tomac Leonid cu privire la încasarea prejudiciului în ordine de regres.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari